

ORADEA-MARE (N.-VÁRAD)
25 aprilie st. v.
7 maiu st. n.

Ese in fiecare duminică
Redacțiunea:
Strada principală 375 a.

Nr. 17.

ANUL XXIX.
1893.

Pretul pe un an 10 fl.
Pe $\frac{1}{2}$ de an 5 fl.
Pe $\frac{1}{4}$ de an 2 fl. 70 cr.
Pentru România pe an 25 lei.

Hagi-Tudose.

Din volumul «Paraziții» premiat cu 5000 lei de Academia Română.

(Urmare.)

Și cu capul in jos, ciulind mustățile, ștergându-ș sudorea de pe frunte, iuțind și muind pașii, mes-
tecând și tușind, se duce
acasă, vorbind și respun-
dendu-ș singur, inchipu-
indu-se pe el in luptă
cu ceialalți: cu ucenicii, cu
calfele, cu mușterii mici și
cu toptangii. La unii suride,
unora le strînge mâna, cu
alții se cêrtă, in cele din
urmă se impacă cu toți, și
caută să-i atragă, să-i mo-
mescă, să-i inșele, și să facă
din el un burduf fermecat
care să sórbă banii din bu-
zunarele tuturor.

Obosit, de atâta luptă in-
chipuită, a ajuns acasă.

In respântia din care se
desface calea ce cobóră și
s'afundă spre ștréja Vergu-
lui, se pituleșce căsuța Ha-
giului, innecată in mijlocul
unei grădini stufoșe.

Deschide ușa tindei; o in-
incue grabnic; intră intr'o
odae mică și intunecósă; a-
prinde o luminare de seu;
se aședă pe pat; își ia ca-
pul pe mâni șiși rađemă có-
tele de genuchi.

Păreții odăei sînt mur-
dari, petați, cojiți și galbeni;
grindile tavanului, negre și
prăfuite; icónele, cu sfinți șterși; patul de scânduri aco-
perit cu o pătură lățósă, vârgată cu alb și vișiniu. Doue
perne de pae la părete și una de lână imbrăcată in-
tr'o față soiósă. Pe jos odaia este pardosită cu cără-
miđi reci și noroite. Odae tristă, intunecósă; chilia su-
ferinței și a sărăciei; un morment d'asupra pământului
pe ale cărui ochiuri de gém, mici ca un sfert de hâr-

tie, și-ar fi frică să privești, de témă d'a nu vedé morții
odihnindu-se pe spate, cu ochii subți, cu nasurile ascu-
țite și uscate.

Hagiul se trezeșce din gânduri și suflă in lumi-
nare, ingânând:

— Lumina costă parale; pot să me gândesc și pe
intuneric. Oh! Dómnne, Dómnne, ce bun ești, ce înțelept
ești! Dêcă n'ar fi sóre, câte
luminări mi-ar trebui să arđ
đuia in prăvălie! Cătă chel-
tuélă! Câți bani, câți bani,
Dumneđuule!

Abiá s'a lungit in pat, și
gândurile incep să i se deș-
tepte in minte, la inceput
blânde, prietenóse, ș-apoi in-
doelnice, posomorite, ame-
nintátore.

Ce fericit este că a remas
singur stăpân in prăvălie!
Stăpânul seu erá bun, erá
cinstit, dar de, doue chei la
o tejghea, doue mâni in pa-
rale, doueđueci de degete pe
aceleași firfirici, patru busu-
nare și doue socoteli... Cine
șciel! Din greșelă... banii
sînt mici... ușor își scapă
unul printre degete; ba il
uți in busunar, in pungă,
in căptușéla hainei. chiar.
Stăpânul seu erá bun, erá
cinstit, dar iertá de multe
ori pe calfele sárace, pe uce-
nici, pe simbriași, când ru-
peau și spârgeau prin pră-
vălie. Veniá un cerșetor, ve-
niáu doi, veniáu doueđueci:
«să le dăm că avem copii»;
da, dar el n'avea copii; da,

dar jumétate din acei bani aruncați erá munca lui,
erau mângăerea și fericirea lui. Dar hainele pe cari i
le cumpérá cu d'asila, luminările de Paște, discurile,
miruéla, căci il ducea de guler la biserică... dar cutia
bisericiei de care il erá spaimă... El le-a făcut lámuri
socotéla: mésa, creditul și numele stăpânului seu il
dau mai puțin decât il luau mila stăpânului, hainele

ALESANDRU I, REGELE SERBIEI.

pentru m \acute{e} sa st \acute{a} p \acute{a} nului, evlavia st \acute{a} p \acute{a} nului și nepriceperea st \acute{a} p \acute{a} nului la v \acute{e} nd \acute{a} rea g \acute{a} itanului.

H \acute{a} g \acute{u} l se rostogolește in pat; prea e fericit; nu p $\acute{o$ te dormi; r \acute{i} de și oft \acute{e} z \acute{a} . E deștept și vis \acute{e} z \acute{a} . Ce vis! Ce vis! De nu s'ar sf \acute{e} rș \acute{i} l! D \acute{e} c \acute{a} , \acute{a} c \acute{i} in z \acute{a} duful și intunericul noptii, ar sta in pic \acute{i} o \acute{r} e, și banii ar crește, ca o rev \acute{e} rsare de ap \acute{a} , dela t \acute{a} lpi in sus p \acute{a} n \acute{a} peste creștetul capului... Oh! ce fericit ar fi H \acute{a} g \acute{u} l! Inainte d'a-ș da sufletul, ar ved \acute{e} fața și vec \acute{i} n \acute{c} ia lui Dumneđeu in fața și in vec \acute{i} n \acute{c} ia aurului! M \acute{o} rtea d \acute{e} c \acute{a} ar av \acute{e} c \acute{o} s \acute{a} de aur, el, ar infige am \acute{e} ndoue m \acute{a} nile in t \acute{a} ișul ei!

C \acute{a} teva pic \acute{a} turi de pl \acute{o} e bat in g \acute{e} murile H \acute{a} g \acute{u} lului. H \acute{a} g \acute{u} l tresare, se trezește, și caut \acute{a} , cu ochii mari, in intunericul gros al od \acute{a} ei. Nu este nimeni. Se șterge pe frunte de n \acute{a} dușal \acute{a} . Resufl \acute{a} greu, par c \acute{a} ar fi suit un deal c'o grea povar \acute{a} in spinare. Inima i se bate: visul unei morți fericite i s'a pref \acute{a} c \acute{u} t intr'o vi \acute{e} t \acute{a} de spaim \acute{a} . Pic \acute{a} turi grele izbesc in g \acute{e} muri. Ideia c \acute{a} ar put \acute{e} s \acute{a} -l jefu \acute{e} sc \acute{a} cineva, il face s \acute{a} sar \acute{a} din pat. Aprinde lumina. E galben ca c \acute{e} ra; p \acute{e} rul, nepeptenat și lung, îi at \acute{e} rn \acute{a} in viți \acute{o} ne pe c \acute{e} f \acute{a} și pe frunte. Se uit \acute{a} la ic \acute{o} ne; se inchin \acute{a} ; își aduce aminte de Dumneđeu. Firesce c \acute{a} se g \acute{a} ndește la el! Se g \acute{a} ndește, c \acute{a} ci sufer \acute{a} , pe acest p \acute{a} m \acute{e} nt, din cauza leneșilor și a t \acute{a} lharilor. Lui nu i-ar fur \acute{a} o beșic \acute{a} cu đece mii de galbeni, ingropați sub c \acute{a} -r \acute{a} miđile de su pat, ci l'ar fur \acute{a} de đece mii de ori, i-ar fur \acute{a} sufletul topit și turnat in fite-ce galben. El nici-odata n'a priceput ce este đece, o sut \acute{a} , o mie; astea s \acute{u} nt vorbe; s \acute{u} nt numere pe r \acute{a} boj ori pe h \acute{a} rtie; in đece galbeni este inima lui de đece ori; intr'o sut \acute{a} , inima lui de o sut \acute{a} de ori; intr'o mie, inima lui de o mie de ori. In đece mii, el nu vede un purcoi de galbeni, ci đece mii de copii ai lui, fiecare cu chipul și cu vi \acute{e} t \acute{a} lui deosebit \acute{a} . Iac \acute{a} de ce s'a g \acute{a} ndit la Dumneđeu, la el care îi vede nefericirea și spaima.

— S'aprinđ candela, de și Milostivul ar trebui s \acute{a} ved \acute{a} și pe intuneric! đise H \acute{a} g \acute{u} l, și se ridic \acute{a} , tremur \acute{a} nd, in dreptul ic \acute{o} nelor.

Sc \acute{o} se binișor paharul din candel \acute{a} ; il puse pe pat; st \acute{o} rse și indrept \acute{a} firul de \acute{e} sc \acute{a} ; turn \acute{a} in paharul murdar untdelemn dintr'un urcior; m \acute{e} sur \acute{a} cu ochii r $\acute{o$ ta untdelemnului...

— Un deget de untdelemn! un deget!... e prea mult... risip \acute{a} zadarnic \acute{a} ... se rev \acute{e} rs \acute{a} de điu \acute{a} ... Cum o s \acute{a} ved \acute{a} cel-vec \acute{i} n \acute{c} ic o limbuliță de foc c \acute{a} nd s \acute{o} rele va potop \acute{i} lumea cu lumina sa.

Puse paharul intr'un taler de p \acute{a} m \acute{e} nt, și turn \acute{a} ap \acute{a} intr' \acute{e} nsul; untdelemnul se scurse in taler, rem \acute{a} ind in pahar un cerc galben numai d'o muchie de cuțit.

Se v \acute{e} ra in p \acute{a} tur \acute{a} . Candela tremur \acute{a} , sf \acute{i} r \acute{i} e și trosnește. H \acute{a} g \acute{u} l am \acute{e} țit, nici dormind nici nedormind, morm \acute{a} e in must \acute{a} ți:

— De ce-o fi trosnind? Semn reu! Am turnat destul untdelemn... de ce-o fi trosnind? De nu mi-ar arde pr \acute{a} v \acute{a} lia!

V.

Astfel și-a petrecut vi \acute{e} t \acute{a} H \acute{a} g \acute{u} l p \acute{a} n \acute{a} la b \acute{e} tr \acute{a} nețe. Un șir necurmat de chinuri fericite, neb \acute{a} g \acute{a} nd nimic in el, nepun \acute{e} nd nimic pe el; f \acute{a} r \acute{a} foc; f \acute{a} r \acute{a} fiertur \acute{a} ; neubind pe nimeni; tres \acute{a} rind de umbra sa c \acute{a} nd i se incurc \acute{a} in pic \acute{i} o \acute{r} e; inchiđ \acute{e} ndu-se điu \acute{a} cu z \acute{a} vorul in cas \acute{a} ; robotind noptile in od \acute{a} e cu o luminare de s \acute{e} u in m \acute{a} n \acute{a} . Nimeni nu i-a șciut de vi \acute{e} t \acute{a} . Printre \acute{o} meni apare ca o stafie uscat \acute{a} cu ciubucul in br \acute{a} u, neteđ \acute{e} ndu-și barba ca un cosor adus p \acute{a} n \acute{a} la urechi.

La b \acute{e} tr \acute{a} nețe negustoria nu mai mergea; și-a desf \acute{a} c \acute{u} t pr \acute{a} v \acute{a} lia. A v \acute{e} ndut tot.

— M'am ales și eu c'o p \acute{a} ne, dup \acute{a} o munc \acute{a} de c \acute{a} ne, dela opt ani p \acute{a} n \acute{a} la șai-đeci.

Astfel își povesti \acute{a} intr \acute{e} ga lui vi \acute{e} t \acute{a} .

Dar in acest b \acute{e} tr \acute{a} n, pentru care prietenii, copiii și nev \acute{e} sta erau banii agonisiți și ascunși, un singur g \acute{a} nd, mai presus de ori-ce, îi turbur \acute{a} fericirea:

— Dumneđeu vede t $\acute{o$ te, pl \acute{a} tește t $\acute{o$ te, đicea el necontentit, afund \acute{a} ndu-se in gr \acute{a} dina sa stuf \acute{o} s \acute{a} . Vede t $\acute{o$ tel... Cum vede?... N'am furat pe nimeni... n'am luat banul nim \acute{e} ruil!

Er \acute{a} destul acest «vede t $\acute{o$ te, pl \acute{a} tește t $\acute{o$ te», și ic \acute{o} -nele și vorbele, v \acute{e} đute și auđite in biseric \acute{a} , i se deșteptau in minte. Ce stric \acute{a} bogatul nemilostiv, d \acute{e} c \acute{a} nu fur \acute{a} , d \acute{e} c \acute{a} nu bate pe nimeni? D \acute{e} c \acute{a} bog \acute{a} ții ar da in fie-ce đ \acute{i} la toți s \acute{a} racii, s \acute{a} racii s'ar imbog \acute{a} ți și bog \acute{a} ții ar s \acute{a} raci. Intru ce Dumneđeu ar fi mai c \acute{a} știgat? Trupul lui n'a cerut copil de s \acute{a} rutat, p \acute{a} nticele lui n'au poftit la m \acute{a} nc \acute{a} ri grase, și o vec \acute{i} n \acute{c} ie intr \acute{e} g \acute{a} s \acute{a} nu ved \acute{a} fața lumin \acute{o} s \acute{a} a idolului seu?

Intr'o đ \acute{i} , b \acute{e} tr \acute{a} nul, ne mai put \acute{e} nd r \acute{a} bd \acute{a} aceste g \acute{a} nduri, și-a đis hot \acute{a} rit:

— Da, da, am s \acute{a} me iau bine cu Dum... voi ved \acute{e} locurile sfinte! Ce jertf \acute{a} ar put \acute{e} intrece jertfa mea?

Locurile sfinte... lemn sf \acute{a} nt... cei cari nu se duc... se p $\acute{o$ te vinde lemnul cel sf \acute{a} nt... p'acolo t $\acute{o$ te p \acute{a} đurile trebuie s \acute{a} fie sfinte...

Intr'adev \acute{e} r b \acute{e} tr \acute{a} nul s'a dus la h \acute{a} gialic, și s'a intors «aghios» — »h \acute{a} g \acute{u} » — curat și sf \acute{a} nt, dar mai soios dec \acute{a} t plecase.

Și c \acute{a} tre toți, de c \acute{a} te-ori il intrebau cum e p'acolo și ce-a v \acute{e} đut, strecur \acute{a} vorba despre minunile lemnului sf \acute{a} nt. Cum a v \acute{e} đut, el cu ochii lui, leproși vindecați cu lemn sf \acute{a} nt. Le atingea rana cu o buc \acute{a} țic \acute{a} mic \acute{a} , mititic \acute{a} , de lem, și rana se inchidea și pelea se intindea neteđ \acute{a} acolo unde fusese carne vie. Un p \acute{u} snic a tr \acute{a} it đece ani f \acute{a} r \acute{a} s \acute{a} bage nimic in gura lui, numai mirosind lemn sf \acute{a} nt. Unui nebun i-a venit mințile la loc indata ce l'a atins cu lemn sf \acute{a} nt pe frunte.

Astfel, povestind minunile și inchin \acute{a} ndu-se, H \acute{a} g \acute{u} l, a v \acute{e} ndut lemn sf \acute{a} nt b \acute{e} tr \acute{a} nilor, babelor, v \acute{e} duvelor și tuturor negusturilor.

De multe-ori H \acute{a} g \acute{u} l, vesel c \acute{a} s'a pus bine cu Dumneđeu, și fericit c \acute{a} și-a intors paralele cheltuite cu h \acute{a} gialicul și a mai și c \acute{a} știgat, bomb \acute{a} ni \acute{a} , uit \acute{a} ndu-se in t $\acute{o$ te p \acute{a} rtile:

— Ce negoț, ce daraveri, ce b \acute{a} net s'ar face! Lemnul sf \acute{a} nt merge g \acute{a} itan! Acum patru-đeci de ani o pr \acute{a} -v \acute{a} lie cu lemn sf \acute{a} nt ar fi fost un potop de aur. Ast \acute{a} đi lumea incepe a fi rea... credința sl \acute{a} bește... D \acute{o} mne! D \acute{o} mne!

Și H \acute{a} g \acute{u} l își f \acute{a} cea cruce, incredințat c \acute{a} lumea merge la peire.

Dar b \acute{e} tr \acute{a} nețele s \acute{u} nt grele; c \acute{a} te un junghiu il tae pe la mijloc; tusea il apuc \acute{a} mai des și-l ține mai mult; s \acute{a} nglele nu mai rabđ \acute{a} gerul; aducerea aminte i se scurt \acute{e} z \acute{a} ; de multe-ori se c \acute{e} rt \acute{a} el cu el:

— Ba s \acute{u} nt opt mii, colo!

— Ba nu, s \acute{u} nt đece!

— Ce fel đece?

— Atunci, dincolo s \acute{u} nt opt!

— Aș', nu se p $\acute{o$ te, as \acute{e} r \acute{a} i-am numerat.

(Finea va urm \acute{a} .)

O victimă.

Albă cu ochii negri și dulce ca o fee,
Un cap blondin de ânger pe umeri de femea,
Atât eră de pală ș-atât de gânditoare,
Cât s'ar fi țin o umbră, străină călătore,
Séu geniu ce se lasă din ceruri pe pământ
Și merge să jelască virtutea p'un mormânt.
La gât purtă o cruce, simbol de sărăcie,
Și 'n inimă, durerea, eterna bogăție
Acelor ce pe lume se țin desmoșteniți,
Vai! negreșit aleșii sânt cei nefericiți!

Sfios i-eră suspinul și glasul trist, dar dulce!
Să fie cântul serii, ce plânge și se duce
Să-și verse voluptatea p'un loc mai fericit?
Să fie cea din urmă oftare de iubit,
Suspînul unui suflet ce 'n ultimul avânt
Își mai întorce ochii cu milă spre pământ?

Dar iat-o, se ridică, și pală, inspirată,
Suspînă cu putere p'o notă desolată
Un cântec, ce se pierde prin umbre tresărind,
Ca dorul și speranța proscrisului murind:

«Amor, scântee smulsă din razele cereșci,
Tu, care dând vicță și mórtea pregătești;
Ființa ta de flacări ca geniu proscris
Și-a suspendat locașul pe margini de abis,
Cât inima, ce sbóră spre el și se ridică,
Se 'ntorce 'ngălbenită de jale și de frică,
Și strînsă violată de brațu-ți nevedut,
Ca undele perdute p'un rîu necunoscut,
Alunecă din sinul plăcerii d'aurite
Pe brațele durerii de lacrimi veștejite,
P'al cărei pat veghiéză, suspînă și tresare,
Căința, gelosia și cruda desperare.
Căci unde-i muritorul, vai! care n'a gustat
Din cupa ta veninul? — Și cin' s'a lăudat,
Când furiile sorții pe câmpu-i se ridică,
D'a fi privit ruina în față fără frică
Și fără remușcare? — Suspînul infurtunii
Nu-i tânguios și dulce ca glasul rugăciunii,
Ci trist, amar ca dorul, ce geme p'o ruină,
Și negru ca o nópte lipsită de lumină!...»

A candelii lucire d'odotă tremură,
Iar dulcea creatură tăcū și espiră!...

N. NICOLEAN.

Maxime și aforisme.

A scrie bine e tot, pentru că a scrie bine e tot-
odată: a simți bine, a cugetă bine și a spune bine.

Gustave Flaubert.

Când femeia a învățat a ceti, s'a născut în lume
și așa numita cestiune socială a femeiei. — Caută ceea
ce iubești, iubește ceea ce ai aflat! — Egoistul cel mai
mare nu e acela care pentru alții nu e nimic, ci acela,
cărui alții nu-i sânt nimic. — Esistă o specie de mo-
destie, care privită de aproape nu e alt ceva decât pa-
ravantul, în dosul cărui s'ar ascunde mișeleșce o vo-
luntă somnolentă. — Câți nu obosesc, pentru că au ui-
tat a-ș măsura ținta după puterile lor!

Leibnitz.

Culese și traduse de

CAMIL B...

Suvenirii dela manevre.

(Fine.)

Langă drum incepură a remâne inapoi unii rezerviști
mai slabi de ânger. «Herr Zugsführer ich bitte ge-
horsamst um einen Tschik!» și le dădeam bucuros
bagău, ba mai că aș fi luat și eu în gură un pic
de tutun, decă n'aș fi avut frică de consecințele unei
bóle de mare.

Allein gar nichts dauert ewig,
Selbst der schönste Christ wird schäbig;
Nur der Jude auserkoren,
Der wird schäbig schon geboren.

Și astfel am ajuns și noi la țintă, durere, în urma
unei noue dispoziții nu la Stüberl, unde me așteptă Ita-
lianul meu, ci la Gaberl.

Indată s'a dat poruncă să se facă grópe și să se
pună căldărușile la foc. Erau aproape 7 ore pe când s'a
fert carnea. A fost o mâncare puternică, ce m'a res-
taurat pe deplin.

Dar cum va fi cu durmitul? Astăzi ne vom culcă
sub cerul liber, ceea ce la o astfel de înălțime nu-i
glumă. În căsuliă abia este loc pentru maior și cei pa-
tru căpitani, oficerii subalterni se vor culcă pe fân în
podul grajdului.

Și totuș am ajuns sub acoperemânt, ba am căpă-
tat ș-un sac de paie. Iată cum: După gustare am intrat
în «Rauchstube», unde o babă ferbea într'o ôlă mare
de lut — cafea. «Poți să-mi dai Muatta (Mutter), și mie
un păhărel?» «Pe bani, de ce nu?» «Audi dragă, a cui
e casa asta?» «A firmei Morocutti.» Ce noroc! «Cu-
noșci dta pe domnul acesta?» Și-i arătai o cartă de
vizită. «Da, e administratorul bunurilor.» «Ei, vești, dlui
mi-a dat biletul acesta și-ți trimite vorbă, să-mi faci
culcuș pe nópte». Baba s'a cam scărpinat în cap, dar
cu dl administrator încă n'ar fi voit să se strice și mi-a
asternut în tindă.

Și, de și administratorul nu i-a fost lăsat vorbă,
am avut totuș drept, căci de șciea, că planul se va
schimbă, ar fi venit chiar în persoană. Românul are pre-
țutindenea némuri, și cine are némuri, are protecție.
Asta-i lucru vechiu.

Când stelele au început să se ivescă pe cer își fă-
cuse deja fiecare companie câte un foc uriaș, care cred
că s'a vedut până la Graz. Și soldații s'au adunat în
grupuri și au început să cânte niște cântece atât de
curioșe, proprie numai locuitorilor din Alpi, care se
sfêșesc în «Jodeln», un fel de dirleit fără cuvinte. O
sără frumósă!

Dar gândurile mele sburau departe departe de
aici, în țera mea iubită, unde am pruncit și par că au-
diam horile secerătorilor români:

Horire-aș, horile-mi vin,
Nu pot hori, că-s străin.

E frumos și «Jodeln» al stirienilor, și-l asculti bu-
curos, dar nu ți se lipește de inimă; e frumósă și țera
lor, dar mie îmi mai place Ardealul.

Ille terrarum mihi praeter omnes
Angulus ridet....

Românul nu-ș lasă bucuros țera, și decă forța im-
pregiurării îl sileșce pe câtva timp să fie departe de
ea, îl róde la inimă dorul. Grazenii povestesc și acuma

de dorul de casă al Românilor din regimentul 37, care a fost câțva timp aici în garnisonă.

Cufundat cum eram în gândiri, se apropie de mine căpitanul și-mi dăce: «Dta n'ai fost încă așa de sus». — Mi-a părut reu, că i-am stricat bucuria, dar a trebuit să-i răspund că da, am fost chiar și mai sus. Și într'adevăr dl Vulcan dăce, în nr. 32. Fam. că «Vêrful Poienii» dela Stâna de Vale «cu fruntea sa pleșuvă» are 1627 m. deasupra mării. Și aici am fost și eu odată.

Maiorul și căpitanii s'au pus la mesă înaintea căsii la taroc, eu m'am sculat și m'am tras lângă foc la povești cu baba și cu fata ei. Mai slobodiam din când în când pe gâtlej câte un strop de vin bun roșu. În urmă ne-am culcat cu toții. Oficerii în Stübel pe paie așternute pe jos; dar nu puteam dormi de pureci și rideau de manevra unui căpitan, care își aduse un balon de Zacherlin, și decă-l mușcă un purece, îndată impușcă după el cu praful omoritor.

Dimineta am văduț pentru întâia dată resăritul dela o astfel de înălțime. O privesc, pe care nu o poți uita. Sorele eșă de după Schökel, un munte dincolo de Graz, la pōla căruia zace locul de cură Rade-gund, cercetat mai exclusiv de maghiari.

De aci aveam numai vr'o 3 ore, în jos, până la locul unde eram să stăm în cantonnement pentru durata manevrelor, dar trebuia să dăm față mai întâi cu brigada 12, ceea ce astăzi, după rapoartele patrōlelor esmise, nefiind în perspectivă — ne-am încvartirat deja la amiedădi în Kl. Feistritz, un sătuș situat la o înălțime de 822 m. pe cōstea Alpiilor.

Noi am ajuns la casa unui țeran pe un vârf de deal. Aici am mâncat de amedi iară conserve de gulyás. Țeranul avea doue fete în casă și o mulțime de nepoți, ginere ca 'n palmă. Mi s'a spus, că așa e datina prin Alpi. M'am convins că statistica, care în unele părți arată peste 50% copii nelegiuiți — durere — spune adevăr. Me mir, cum de acest popor, de o religiozitate netăgăduită, care împodobește tōte drumurile și colțurile cu icōne sfinte și cu capele, umblă bucuros la biserică și se împărtășește des în ss. sacrameinte — cum de în moralitate e atât de decăduț.

Centrul satului cu biserica, parochia și birturile eră un sfert de cias dela cortelul nostru. De cu sēră m'am dus și eu în sat, unde am aflat că părintele, un benedictin cam de etatea mea, îmi eră cunoscut încă din Graz.

«Nu-ți fie frică Hochwürden, nu vin să cer cvartir, știu că ai destui ómeni». Da dēu, mi-e plină casă de oficeri. Me gătesc tocmai să me duc să vėd ce-mi fac vitele, cari trebuie să petrecă astăzi sub Jove, deórece și grajdul încă mi-e plin de cai. Fii bun și me însoțește». L'am petrecut până la capetul satului, unde o fată sufucată mulgea tocmai vacile. P'aici n'au ómenii reu gust, gândiam întru mine... Fata nu e urită.

Părintele m'a invitat la un thee, cea ce am primit bucuros, căci eră rece. Înaintea casei parochiale străjuia un soldat, părintele avea în cvartir un óspe nu mai mic decât pe fostul domn al Bulgariei, astăzi generalul conte Hartenau. Eră și superb de acēsta întēmplare și mi-a spus, că generalul i-a făcut visita, a povestit cu el despre Bulgaria, — că i-a oferit un păhar de vin dela mănăstirea St. Lambrecht pe care l'a aflat fōrte bun etc.

Așa am petrecut cu tinerul preot lângă o cină frugală, constatătoare din pâne, cartofi cu unt, vin și thee, câteva ore. Eră un om inteligent, care avea cunoștință și despre Români, ceea ce va să dăcă mult

pentru cine știe ce întunecime domnește alocurea în privința asta. Un exemplu:

Odată făcui cunoștința unui călugăr cistercit, căruia recomandându-me, i-am spus că-s Român. Alta-dată, convenind cu acelaș domn într'o societate, avu bună-tatea a me presentă câtorva necunoscuți cu următoarea: «Dlui e din Turcia». «Cum așa?» «D'apoi nu ești dta Român». «Ba da». «Bine? și nu se ține România de Turcia» întrebă el cu un aer triumfător, ca și cum ar dăce: «vedeți cât de bine am învățat eu geografia, de nici astăzi nu o-am uitat!»

Da, când părintele învățase geografia, România eră încă vasală; de atunci inse s'a schimbat mult. — Că și în Ungaria există Români, despre asta nu luase dlui notiță, cu tōte că-i spusese apriat, că eu is din Ungaria.

Ori cât s'ar păré episodul acesta de necredut, s'a întēplat aievea cu mine în Judendorf acuma-s doi ani. — Pentru cea m'am simțit ușorat aflând pe cineva, care are baremi o idee palidă despre noi.

De aci ne-am coborît dimineta următoare la șes, unde am avut prima ciocnire cu cei din Klagenfurt. Generalul Hartenau, eroul dela Slivnița, în fruntea brigadei nōstre, a remas invingător. Așa am cetit prin foi, căci eu ênsuși nu mi-am putut formă judecată.

O scenă drăgălașă s'a întēplat cu acēsta oca-siune. O căprióră spēriată de detunările tunurilor și a pușcilor, fugia în drēpta și în stānga, luată de amēndoue părțile în foc. De asta-dată a scăpat întregă. Patrōnele de papir nu fac pagubă nici chiar într'o căprióră.

După bătălie am continuat marșul spre Gross Lobming, unde batalionul nostru a stat în cantonnement dela 1 până în a 6 septembrie, făcēnd manevre în fiecare zi pe șesul Murei.

Inspectorul general al armatei, arhiducele Albrecht, încă a asistat, cu suita sa, la manevre și anume vineri în 2 și sâmbătă în 3 septembrie, când a ținut și revue asupra divisei (ca 7500 de ómeni) pe câmpul de lângă Knittelfeld.

Despre Gr. Lobning, unde am avut cvartire fōrte bune, n'am ce scrie mult. Parochie mică, dar veche. Lobning (nume slav) ênsuș are 80 de căsi cu 500 de suflete. De parochie se țin de tot 1022 suflete dintr'un circuit cale de 3 ore. În biserică se află o pētră romană cu inscripția: «Pluncus Victoris et Caletii. V. Adnamati V. F. Sibi et Banonae an. XVI.»

În 6 septembrie am fost dislocați la Knittelfeld, un orașel frumos cu vr'o 2500 locuitori. Centru de industrie de fer. Orașul are în emblemă trei pârghii paralele într'un câmp roșu, cea ce se aduce în legătură cu o poveste despre un smēu, pe care l'ar fi omorît țeranii cu pârghii (Knüttel) și cu sângele lui s'ar fi roșit câmpul. Aici au fundat apoi eroicii țerani un oraș în emblema căruia au luat pârghiile și căruia i-au dat numele Knittelfeld.

Am avut noroc, că locuitorii de aici sânt, față de străini, mai ospitali decât românii, despre cari Slavici afirmă în opul amintit, că înaintea străinului își închid casa și nici un păhar de apă nu-i dau¹, căci altmintrea, ca străin n'aș fi fost primit atât de ospital ca în Köflach și mai ales în Knittelfeld. În locul acest din urmă eram în cvartir la proprietarul unei fabrice de cōse, care-mi spunea, că esporteză și în ținuturi românești ca p. e.

¹ ... Fremden ist sein Haus verschlossen und man treibt das in manchen Gegenden so weit, dass man dem Fremden gegenüber sogar ein Glas Wasser versagt ...

Umberto I, regele Italiei.

la Abrud. Cele doue țile petrecute aici, oficerii erau constant őspeții familiei și dintre voluntari avui și eu norocirea a fi invitat, döră tocmai pentru că eram străin. Séra din urmă a fost in deosebi cordială. Jocuri sociale, (in familie erau și fete feciore) cântări și alte amusemente. La dorință comună a trebuit să cânt românește, cea ce am și făcut, după ce am rugat societatea să me considere drept cel mai neînsemnat cântăreț al Românilor.

Trebue să mai amintesc, că cu administratorul italian am mai convenit odată in Lobming, unde m'a cercat anume să-și exprime părerea de reu, că in urma schimbării dispozițiilor nu ne-am putut întâlni și să me invite să-i fac visita in Köflack. Se 'nțelege, că apucătura mea dela Gaberl o-a aprobat și mi-a făcut elogii pentru spiritul întreprindător.

Intörcearea la Graz s'a făcut in doue feluri și anume rezerviștii s'au transportat cu trenul, iar ceilalți s'au intors pe jos. Eu m'am insinuat cu un alt camarad la raport de regiment și am cerut dela colonel, in numele voluntarilor («des Soldatenstandes», medicinistii au venit pe jos) să ne dea voie a ne intörce dimpreună cu rezerviștii, cea ce ne-a și permis.

Așá am călătorit in 8 septembrie, trecënd prin Leoben și Bruck a M. și am sosit in Graz la 12 ore din ți. Munții erau deja acoperiți cu omët. Așá e de schimbăciösă temperatura in Stiria, mai alaltă-eri ne frigea sórele la grumađi la 1300—1400 m. asupra mării și astăđi sgriburim de frig la 3—400 m. Dar nu va ținé mult frigul. Tömna e de comun lungă și frumoasă. Altcum ar fugi de aici pensioniștii.

A. ONIȚA PAUL.

Imbărbătare.

Când ținicele grije așá te strimtoröză,
Că obosești in fine sub greutatea lor :
Nu desperá, ci calea-ți cutezător urméză
Și prin vârtejul vieții te luptă iar cu zor.

Șcii dör' că róde pórtă insuflețirea dréptă,
Ce spre-o sigură țință ne mână ne 'ncetat ;
De-aceea dela ómeni prea mult nici nu așteptă
Acela, care sprigin in sine a aflat.

Deci măsură-ți puterea și 'ntr'un noroc te-aruncă
Pe naia vieții tale cu tineru-ți avënt,
Nepăsător de-aflá-vei resplátă pentru muncă
Séu 'n valurile lumii un singurit mormënt.

Măcar vei șci odată, când vei invinge tóte
Și vei ajnngé iară limanul cel dorit,
Că ce prin sine énsuş in viéță omul póte,
E pe deplin in stare de-al face fericit.

T. BOCANCEA.

Cugetări.

Nenorocitul care își suferé sarcina chiar față cu
amara sórtă, e invingător.

*

Tăcerea e lécul supărărei.

*

Viéța e vremea pe care o perde omul ca să móră.

Un rėsboi vesel.

Comedie intr'un act, de Melerville și Carmouche.

(Urmare.)

Lolo. Ce-i dreptul! par că nu mai e acelaș om!
Laroz (ținënd-o de talie.) Nein, eu nu simt tot așel om! și chind țin ast mititel talii. (Voind s'o sărute, a parte.) Oh Lili! inchide-ți mereu ochii să nu veđi sacrificiul ce fac pentru tine! (Tare.) Te iupec cu invlăcarari!

Lolo (respingëndu-l.) Dar mai trebue să șcii cu ce scopuri...

Laroz. Sgoburi? Ah!

Lolo (ascultând in spre feréșta Liliei.) St! tac!

Laroz. Ce-i?

Lolo (cu jumătate voce.) Am audit ceva acolo...

Laroz (a parte.) Dracel de va fi Lili! (Tare.) Nu iest pini să fim fazut din șeloz... (Îi dá brațul.)

Lolo. Dar unde vrei să me duci, dle?

Laroz. Un mititel plimbar la lumin de luna... in chimp... in lanuri de criu...

Lolo (strigând.) Cum! in lanuri de grâu! dar eu nu voi să ascult decât cuvinte oneste... despre căsătoria nóstră...

Laroz. Docmai așá! trepui se forbim de gasatori noștra! fin tigrab!

Lolo. Ori cum... dar in lanuri... nu...

Laroz. Aber ih bite, fin tigrab!

Lolo (lăsându-se a fi dusă.) Nu, nu, nu se póte! (Ei dispar prin deschidutura practicată in lanul de grâu, și es încet la drépta.)

Scena XVIII.

Lili, deschidënd perdéua dela pavilionul I, apoi Lauternik, revenind prin fund la stânga.

Lili. Grila e inchisă și nu șciu cum să fac!... Mi se pare c'am zărit uniforma lui Laroz!...

Lauternik (apărënd.) Am impatat pe gaboral la crișma... și toți acum torme sub maza... (merge spre drépta.)

Lili. Bietul băet trebue să se fi obosit de atâta așteptare! eil pe legea mea! tot una mi-i! (Sare încet pe feréstă.)

Lauternik. M'am intors la dracuț a mele Lili! aber ist al traculi ti 'ntunerecl (Aici se observă tocmai in fundul lanului, Laroz și Lolo, ce par a se plimbă vorbind. Vin dela drépta la stânga.)

Lili. Notarul cel ghebos a sosit deja la mésă; el are să vorbescă cu mătușica... astfel că eu nu voi puté fi surprinsă... (Avanséză cu băgare de sémă la drépta, Lauternik a trecut spre stânga.)

Lauternik. Eu nu fed nimic, ca un bește... intr'un caraf de cerneal!

Lili (asemenea.) Unde să fie el? nu vöd nimic! (Se încruciséză.)

Lauternik. Par ca șoc te papa-órpa! (lovindu-se de zid) tertaif!

Lili (de cealaltă parte, cu bucurie.) Am audit un glas dulce! el îi! St!...

Lauternik. Dumei est! Hem! hem!

Lili (incet.) Dta ești?

Lauternik (idem.) Eu!

Lili. Vorbeșce mai incet, să nu ne audă mătușica!

Lauternik (a parte.) Mai pun se nu forbesc niș de cum! (Se întâlnesc in mijloc și-i ie mâna.)

Lili. Iată-te în sfârșit! Ce plăcut lucru e să ne aflăm colea, amândoi... Știi dle, că-i mai bine de-un cias de când pândesc momentul ca să pot veni după cum ți-am făgăduit?

Lauternik (siesi.) O du liebe Lili!... el me iubesc!

Lili. O da! te iubesc prea mult... atât cât uresc pe sergentul teu, bivolul cel de nempt!

Lauternik (a parte.) Ei, ce ȳic dumneii?

Lili. E așa de urit! așa de prost!

Lauternik. Ih urit! ih brost?!

Lili. Pe când iubitul meu Laroz!...

Lauternik (a parte.) Laroz iest rifa! a mel! a! du schweinhund!

Lili. Cum? ce?

Lauternik. Nimic! (*a parte.*) Aha! las' c'am se tau ieu la tinsu!

Lili. A! (*iș trage mâna.*) Dar nu-mi strînge mâna așa de tare! Eil dar nu șciai că nemptul de mine se amorisase, nu de mătușica! acum ce-o să ne facem?

Lauternik (a parte, reluându-i mâna.) O! tac'aș intrazni... ar fi fôrte pine!

Lili. Dar lasă-mi mâna... ești nesuferit! (*Trece la estrema dreapta cu umor; îi întornă spatele cam mâniôsă.*)

Lauternik îi dă cu cotul incet ca s'o mai adulmece.)

Scena XIX

Aceiași, Brusai, scoțend capul din lanul din fund.

Brusai. Sînt trei ciasuri de când pândesc!.. dar am vȳdut țupăind o pălărie și un chipu pe deasupra spicurilor!.. mi se pare că acum am pus mâna pe un proces verbal!.. (*Trece în dreapta și dispare.*)

Lauternik (glumind.) Mâniôsă?

Lili (suridend.) Hm! ștregarule! șcii bine că nu! Spune-mi dar cum să scăpăm din incurcătura asta?

Lauternik (a parte, dând înderēt un pas.) Tac'aș putē s'o rabesc eu singur! (*Trece după Lili, la stînga. Orchestra esecută în surdina o arie «antractul din Fica Regimentului».*)

(Finea va urmă.)

N. A. BOGDAN.

De ale medicinei poporale.

I. La cap: Omagul (în Moldova: mutătore) pus în leșia de șpelat pe cap, face de creșce pȳrul (Banat și Moldova).

De chelbi: leșie iute de ciocălăi (de porumb). Bob de fasole, de linte și de tôte celea (adecă de tôte legumile) prăjite, chisate. Se lauă cu leșie și presari; sȳu ungi cu dohot de cel bun, apoi presari. (Basarabia). În Banat nu se aude cuvântul «chelbi».

La durere de cap, îi bun hrean ras pe rădětore, mestecat cu faină de grâu și cu oțet, pus turtă (Banat). — Aluat dela brutărie cu muștar presărat, se pune la incheetura capului (Viforita).

II. Pentru ochi: *Perii rei* îi scot unele femei cu cimbistra, altele cu vȳrful bricȳgului(!), dar se fac prea adeseori greșeli, acuzându-se perii rei unde nici nu se pomeneșce, unde cu totul alte bȳle domnesc la ochi. — La așa numitele »pelite de pe ochi» se face un mare abus cu raderca ochilor. Unii rad, nu pelita, ci fața internă a pleopei de jos, adecă conjunctiva, cu dunga unei monede mai noi de argint și acēsta se face

până porneșce sȳnge din pleope. — Unele babe rad ochii cu frunȳă de nap, și mai pun și zahăr sȳu ce apucă (după cum îmi comunicase regretatul Eminescu).

În Basarabia se crede că semēnța de busuioc rȳde(?) pelita de pe ochi. — Limba cerbului (Bulbus sempervirens?) e bună pentru ochi, pusă în apă neincepută joia diminēta (dna Vȳntu, Iași). — Apă de vie (viță) se întrebuintēză peste tot la bȳle de ochi. — În privința diagnosticului se ȳice, când cineva are o pētă circumscriptă pe lumină sȳu la cataractă, că «are stea în ochiu».

III. Pentru urechi: *Feștilă* (Banat), bucium (Moldova) care se face din o fâșie de pȳnză nouă sȳu o bandă (pantlică) nouă, moindu-se în cȳră topită curată (galbēnă în Banat, roșie în Moldova), apoi se resuceșce pe un fus (se face leică), dar bine, ca să nu resufe pe undeva; după ce s'a întărit se scȳte fusu de pe feștilă și cu capu cel gros se pune în ureche, iar la cel subțire se aprinde și arde până aprȳpe de obraz, din ureche esă faină și o veȳi pe obraz. (Mamă-mea șcie acest leac dela mama ei).

IV. Nas, gură și gât: *Pȳpuchelnița* dela nas se face când te scarpini în cap, și apoi dai și pe la nas. O vindecă, ungȳndu-te, diminēta până a nu te șpȳlă pe mâni, la rana dela nas cu unt dulce ori cu untură nesărată — Rădȳcina de toporași se rȳde ca să esă dinții. — În Basarabia se ia de 10 copeci Kehatin, se pișeză, se pune și o fȳrimătură de zahăr, presari pe dinți la bȳră de gură.

La gȳlci subt ureche se pune frunȳă de sfeclă, până mâne ȳi trece. — Unii pun la gȳlci iȳrba lui Tatin fiertă în laptă, turtă, destupă gȳtul.

Lȳturȳele, adică gȳlcile din gât le sparge cu degetul, ceea ce se ȳice: «dă în gât». Ca să țină gura deschisă pune mestecăul (melesteu, făcȳleț) între dinți. La mama mamei veniă muerile drȳce (cu diumul) cu copȳii, de le da în gât.

Când cade limburușul, adecă pȳrticica ce esă din inghițitȳre și fereșce pe om de a nu se inecă, căci din recelă se umflă și cade în jos pe inghițitȳre, atunci se ridică limburușul de un smȳtec (o șuviță) de pȳr din creștet, din teamea capului, drept ochiu, (înse sus în pȳr)? (Banat).

DR. G. CRAINICEAN.

Proverbe.

Arborele resturnat de viscol a avut mai multe crengi, decăt rădȳcini. (Chinez.)

*

Gȳina unde scurmă acȳlo se hrȳneșce. (Romȳnesc.)

*

Sȳracul plȳteșce pentru toți. (Englez.)

*

Amară e rȳbdarea, dar dulci îi sȳnt rȳdele. (Turcesc.)

*

După cum e sfântul și tȳmȳia. (Romȳnesc.)

*

Frunȳă care fȳșie prea tare, nu se ține bine pe copac. (Indian.)

*

Adevȳrul e cel mai bun advocat. (German.)

Idei despre lume.

Sunt existențe, care din fatalitate unele sunt hotărâte pentru crimă și altele pentru nenorociri. Noi acuzăm pentru asta pe Dumnezeu, fără să luăm seama, că tot secretul pentru cea ce numim inegalități revoltătoare, stă scris pe o pagină din cărțile noastre cele sacre pe care n'au înțeles-o poate nimeni. Tot nemul omenesc a nesocotit ordinul lui Dumnezeu în culpa celui dintei om, și tot nemul omenesc a fost osândit să implinescă spălarea acestei culpe; dară Dumnezeu n'a ales victimele, Dumnezeu a ținut numai omenirea întregi: Vei suferi și vei spera. Așa dar în viața noastră socială este loc pentru toți, avere pentru toți și muncă de o potrivă pentru toți oamenii; sunt inse, cu toate acestea oameni care iau tot repausul și totă averea, lăsând munca asupra celorlalți: asemenea în omenire e lăsată durerea pentru toți și veselia iar pentru toți; bogații inse iau veselia lăsând săracilor durerea și suferințele. Culpă acestei rele împărțiri sociale este a legilor politice pe care le-a făcut oamenii. Dumnezeu nu s'a atins la asta, și misiunea lui Christ n'a avut alt scop decât să spună cu toate acestea, că Dumnezeu va lua în seamă durerile acelor care plătesc la marea espiare prin o suferință mai mult decât sunt datori.

Pentru asta, acei care cred, sunt așa de tari.

Ningea. Viforul respiră zăpada cu furie, o ducea la colțurile caselor și o perdea printre stradele largi cu un șuerat ascuțit. Felinarele abia își mai reflectau lumina lor palidă, pe nea ce acoperia pământul.

O copilă de șapte ani, sdrențarăsă, încălțată cu niște ghetete rupte, întindea mâna înghețată de frig, acolo ce treceau pe dinaintea ei. Nimeni nu o băga în seamă și cu toate acestea îi trebuia o până îi trebuia negreșit! dar cine voia să știe de lucrul acesta? Ea, sormană, începuse să plângă și de frig și de fomet! Cum se va duce acasă? și ce va dice mama ei? Și ce casă! Un bordeu aproape ruinat! Păreții crepați, ușa ruptă, invelitoarea scosă aproape și în loc de gemuri, lipite hărții, care părea când suflă vântul mai tare.

Pe mama ei, o femeie slabă cu fața vântată de frig, o lăsase ghemuită într'un colț al patului, învelită cu o rogojină ruptă, iar impregiurul ei, trei copilași slabi, frații ei mai mici, uscați și istoviți ca și dâna, cu mâinile și piciorușele amortite de ger.

Aceste tablouri vii îi venia mereu în minte.

Se lupta mult, dar în cele din urmă luă o decizie: decât nu-i da nimeni să-și cumpere o pâine, atunci nu-i rămâne decât să fure una. Și o fură. Negustorul o vedu inse, și o dete pe mâna gardistului care o duse la secție.

Aș! acum puneți un avocat, care are nevoie să cerce decât va idovina drept aplicarea ce va face curtea legii, adăugați lângă dânsul unul său doi gogomani care gândesc că trebuie să răspundă, cu conștiință, da sau nu despre realitatea faptei, fără macar să gândească ce va eși din răspunsul lor; complectati suma cu un burta-verde care poartă titlul de judecător, care se grăbește a-ș termina mai repede trebile de judecată, pentru a se duce la vr'o cafea sau să facă curte vr'unei cocote; spune acestui titlu că se numește judecător, și că e însărcinat cu salvarea societății, imaginează-ți că, cu o vorbă i-ai dat ideea cea mai sănătoasă despre drept și nedrept, privești: și se va condamna această copilă la închisoare, adică la viață, pentru cea mai nobilă faptă ce va fi insuflată vr'odată recunoștința.

— Dar această copilă va găsi un avocat care s'o apere! — veți dice poate unul din dvostre.

— Când nu sunt bani, nu e avocat.

— Legea da unul la toți acușaii.

— Un avocat din oficiu, un debutant fără experiență, și chiar cel mai fără experiență din toți; căci decât ar fi vorba de un culpabil care a omorât trei sau patru persoane, de o mamă care și-a ucis copilul, de un fiu care ar fi sugrumat pe tatăl său; decât ar fi lanț la ușa închisorei pentru ca să capete dela temnițar apărarea unei așa de frumoase cauze! Dar pentru o copilă care a furat o pâine, cine vreți să se ocupe? În lipsă de onorariu, ce glorie va aduce acestui delict? Ce mulțime de dame frumoase și de curioși va țâri asta la curtea de judecată? De sigur nimeni nu se va ocupa de un așa fapt neînsemnat!

Iată produsele necesarii ale moravurilor noastre! Al decât am ave o dreptate exactă în moravurile noastre; decât am consideră culpa după cum considerăm crima, decât ne-am încercă să vedem că poate să fie o îndreptare la ore-care căderi, precum este la ore-care omoruri, și decât tribunalul omenesc ar desvinovăți câte-odată pe aceea care s'a abătut, precum desvinovățește câte-odată pe aceea care a ucis, poate că ar fi mai puține femei pierdute, care sunt cele mai neîmpăcate inimice ale femeilor care nu sunt decât nenorocite, poate că ar fi mai puțini hoți și mai puțini miserabili.

Cineva nu se face reu după plăcere; nimic nu vine fără cauză în această lume.

Ce legi și ce moravuri!

Credeți ore că cel putinte, îmbetat de el însuș, care sacrifică repausul unui stat ambiției sale, este mai puțin de disprețuit decât bădăranul care-ș joca repausul din casă pe câteva litre cu vin și încă prost? Ve închipuiți ore că e mare diferență între dama de salon care introduce prin adulteriu copșii amantului său în familia bărbatului ei, și între femeia publică care da pe ai publicului la cutie?

Cineva o să-mi răspundă: Socotești ore că morală nu le osendește și ea asemenea?

Nu cumva ore trăim în virtutea moralei noastre, sormanii reuțacioși ce suntem? Ei! nu trăim nici chiar în virtutea pasiunilor noastre; căci cea mai naturală la tot animalul, este amorul, și noi mințim neconținut ace-luia ce ne insuflă organizația noastră.

Tot lucrul are un punct care-l scapă de o defaimare complectă, și sărăcia însăș, această uricioasă nenorocire pe care oamenii au socotit a nu o fi blăstemat indetul numind-o un vițiu, sărăcia însăș păstrează printre sfășierile, suferințele, sdrențele ce țârește după dâna, niște luciri de bucurie, ore de voluptate care ajung cele mai dulci suveniri ale vieții.

Vorba cea mai adevărată ce s'a ținut poate de cătră o gură, de care amorul a fost adesea murmurat, este aceea a curtisanei ajunsă la avere și la renume, și care strigă în trista ei veselie de dâna mare:

— Ce s'o făcut timpul cel frumos când eram așa de nenorocită?

Omul nu ține atât de mult la viață, decât pentru că a întrebunțat-o într'un chip urit sau reu; el crede neincetat că a doua zi îi va da ce i-a scăpat mai înainte, și totdauna alergă după un lucru pe care totdauna l'a lăsat în urmă-i.

GR. MARUNȚEAN.

A murit Barițiu!

Un țipet de durere izbucnește pe neașteptate din munții și văile Ardealului; el cutieră câmpurile până la Tisa, străbate Carpații și echo îl repetă la Dunăre și până la Marea-Negră. E vaetul sfâșietor al unei mame dulci, care își bocește fiul mult iubit; e plânsul duios al națiunii române, care jeleşce pierderea podóbei sale. E strigătul de nenorocire, care spune tuturor, că George Barițiu a încetat din viață...

S'a stins dar și cea din urmă stea a pleiadei strălucite, care s'a ivit pe orison pentru deșteptarea și conducerea românismului amorțit. După Șincai și Petru Maior, perdurăm pe Cipariu, iar acuma Barițiu se coboră în noaptea vecinicii.

El apune ca sorele a cărui rađe binefăcătoare au străbătut pretotindene, răspândind necontentit lumină și căldură, deșteptând pe toți și inspirând la tot momentul trainicie și tărie.

Mórtea ni l'a răpit, după ce cu atâta vrednicie ș-a implinit misiunea, după o viață binecuvântată de tóte generațiunile viitoare.

A murit ca oșteanul, în fruntea armatei sale, ca vrednic președinte al Asociațiunii transilvane și ca bine-meritat prim-președinte al Academiei Române.

Ce ne-a fost el noue Românilor, ce am pierdut prin mórtea lui, o șcim și-o simțim în rëndul prim noi, generațiunea actuală, care l'am avut drept dascál literar.

Va spune acesta de-apururea presa noastră periodică, al cărei părinte a fost densusl; va vesti în veci istoria literaturii române, care are să nsemne numele lui cu litere strălucite.

Numele acela se póte pune drept titlu al unui capitol care tratéză de istoria noastră culturală.

George Barițiu a fost un stindard, care, fálfăind la depártare, a însemnat: stáruință necurmată, curagiu neschimbat și credință neclintită în vitalitatea elementului român.

La mormântul lui, inima ni se strînge de durere și de jale...

Dar totodată simțim și o mândrie, că l'am avut, că el a fost al nostru...

... Munca vieții lui rodește,
Și numele-i măreț va crește
Prin secolii mulți necontentit!

IOSIF VULCAN.

Familia decedatului a dat următorul anunț funebral:

GEORGE BARIȚIU,

președinte al Academiei Române din București, președinte al »Asociațiunii transilvane pentru literatura și cultura poporului român«, vicepreședinte al »Albinei« institut de credit și de economii în Sibiu etc. etc.,

după un morb scurt dar greu a reposat în Domnul, provăduț cu sf. taine, în 2 maiu n. a. c. la 1 oră p. m. în etate de 81 ani ai laborioasei sale vieți.

Acéstă durerósă șcire o aduce la cunoștință publică adânc intristata familie a iubitului și neuitatului defunct.

Inmormântarea se va face vineri în 5 maiu n. a. c. la 3 ore p. m. după rítul gr. c. din locuința defunctului la cimitierul bisericeii gr. c. din Pórta Turnului.

Sibiu, 2 maiu n. 1893.

Veronica v. Pop, Const. Jușă, Victoria, Aurelia,
ca soră. Mich. G. Stănescu, Octavia, Maria,
Leon Barițiu, Mich. Bontescu, ca fiice.
Octaviu Barițiu, ca gineri. Feronim,
ca frați. ca fiu.
Cum și numeroși nepoți, nepóte, și alți consângeni.

Comitetul Asociațiunii transilvane a adus la cunoștință marea pierdere astfel:

Comitetul Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român cuprins de adâncă intristare aduce la cunoștință că prea iubitul seu președinte

GEORGE BARIȚIU,

președintele Academiei Române, membru al multor societăți literare și științifice etc. etc.,

după suferințe de 6 zile, împărtășit cu sântele taine, a repausat în Domnul astăzi la 1 oră d. a. în anul 81 al etății.

Serviciul divin funebral se va ține vineri în 5 maiu (23 aprilie) 1893 la 3 ore după amăzi la domiciliul neuitatului defunct în strada Morii nr. 8, de unde remășițele pămentești se vor transportá la mormântul săpat lângă biserica greco-catolică română din loc.

Odihnește în pace bărbat providențial al poporului român!

Sibiu, 2 maiu n. 1893.

Dr. Ilarion Pușcariu,
vicepreședinte.

Dr. Amos Frâncu,
secretar II.

Alesandru I, regele Serbiei.

La 1/13 aprilie an. c. un mare eveniment politic a surprins din Serbia lumea. Minorenul rege Alesandru a destituit pe regenti și declarându-se pe sine singur maior, a luat frânela guvernării, numindu-și un ministriu nou, în frunte cu Dochici, fostul seu învățător.

Din incidentul acesta găsim interesant să publicăm portretul junelui suveran, adaugându-i următoarele date biografice.

Alesandru I, regele Serbiei, s'a născut în Belgrad la 14/26 august 1876, prin urmare nu are încă 17 ani.

Părintele seu, regele Milan, după o domnire nefericită și aventuroasă, fiind silit să abdică, s'a numit o regentă, compusă din Ristici și Belimarcovici, care avea să guverneze țera până când tinerul rege va deveni maior, adică până a ajunge la vârsta de 18 ani.

După cum se știe, dânsul n'a așteptat timpul acesta. Poporul sârb, surprins în atâtea rânduri, a primit cu bucurie acesta lovitură de stat și a aclamat călduros pe tinerul rege.

Umberto I, regele Italiei.

În luna trecută s'a serbat la Roma cu mare pompă jubileul de 25 ani al căsătoriei părechiei regale.

Din incidentul acesta, s'au arangiat acolo o mulțime de festivități, la care au asistat afară de regele și regina, toți oșpeții lor, în frunte cu împăratul și împărăteasa Germaniei.

Jubileul acesta a oferit multe ocazii poporului italian spre a-și manifesta sentimentele dinastice. Regele Umberto I și regina Margareta s'au putut de nou convinge de iubirea care-i impresoră.

Spre a ține pe cetitorii noștri în curentul evenimentelor mai importante și spre a le prezenta persoanele de frunte care le produc, în nr. acesta publicăm portretul regelui Umberto I.

Dânsul e fiul reposatului rege Victor Emanuil. S'a născut la Turin în 14 martie 1844. S'a urcat la tron în 8 ianuarie 1878. S'a căsătorit în 22 aprilie 1868 cu principesa Margareta de Savoya, cu care trăește fericit. Au un singur fiu: Victor Emanuil, care s'a născut la 11 nov. 1869.

LITERATURĂ ȘI ARTE.

Sciri literare. Dl Gr. G. Tocilescu a fost ales membru activ al institutului archeologic din Roma. — Dl Mihail Dumitrescu a scos de sub tipar la București o broșură interesantă sub titlul «Amintiri și episoade din resbelul pentru independență».

Premiile Academiei Române. Academia Română publică următoarele concursuri pentru premii: *A. Premii pentru cărți publicate.* I. *Premiul Năsturel-Herescu, de 4,000 lei,* se va decerne, în sesiunea generală din anul 1894, unei cărți scrise în limba română, cu conținut de ori-ce natură, care se va judeca mai meritorie printre cele publicate dela 1 ianuarie până la 31 decembrie 1893. II. *Premiul Statului Lazăr, de 5,000 lei,* se va decerne, în sesiunea generală din anul 1894, unei cărți scrise în limba română, cu conținut științific, care se va judeca mai meritorie printre cele publicate dela 1 ianuarie 1892 până la 31 decembrie 1893, séu celei mai importante invențiuni științifice făcute dela 1 ianuarie 1892 până la 31 decembrie 1893. — Notă. Concu-

renții la aceste doué premii vor binevoi a trimite la cancelaria Academiei Române (în București — Calea Victoriei nr. 135) operele lor, cari vor fi în condițiunile de timp aici însemnate, în câte 12 esemplare, până la 31 decembrie 1893. III. *Premiul Hagi-Vasile, de 5,000 lei,* se va decerne în sesiunea generală din anul 1894, unei cărți scrise în limba română și publicată în timpul dela 1 ianuarie 1888 până la 31 decembrie 1893, al cărui cuprins va fi: «Istoria comerțului la Români, séu starea actuală a comerțului în România, séu studii asupra legislațiunii comerciale în Statul român, séu ori ce alte subiecte privitoare la comerțul român. Terminul prezentării cărților, în 6 esemplare, pentru concurs va fi până la 31 decembrie 1893. IV. *Premiul Statului Eliade-Radulescu, de 5,000 lei,* se va decerne, în sesiunea generală din anul 1895, unei cărți scrise în limba română, cu conținut literar, care se va judeca mai meritorie printre cele publicate dela 1 ianuarie 1893 până la 31 decembrie 1894. V. *Premiul Asociațiunii Craiovene* pentru desvoltarea învățământului public, în sumă de 1,500 lei, se va decerne, în sesiunea generală din 1895, celei mai bune cărți didactice în limba română dintre cele tipărite dela 1 ianuarie 1892 până la 31 decembrie 1894. Terminul depunerii la cancelaria Academiei, în 6 esemplare, a cărților propuse pentru concurs este până la 31 decembrie 1894. VI. *Marele Premiu Năsturel-Herescu, de 12,000 lei,* se va decerne, în sesiunea generală din anul 1897, unei cărți scrise în limba română, cu conținut de ori-ce natură, care se va judeca mai meritorie printre cele publicate dela 1 ianuarie 1893 până la 31 decembrie 1896. B. *Premii pentru lucrări prezentate în manuscript cu subiecte date.* VII. *Premiul Statului Eliade-Radulescu, de 5,000 lei,* se va decerne, în sesiunea generală din anul 1894, celei mai bune lucrări scrise în limba română asupra următorului subiect: «Studiu asupra basmelor române în comparațiune cu legendele antice clasice și în legătură cu ale popoarelor învecinate și ale tuturor popoarelor romanice.» Terminul prezentării manuscriselor la concurs va fi până la 1 septembrie 1893. VIII. *Premiul Alesandru Bodescu, de 1,500 lei,* se va decerne, în sesiunea generală din anul 1894, celei mai bune lucrări scrise în limba română asupra următorului subiect: «Istoria teatrului în România.» Terminul prezentării manuscriselor la concurs va fi până la 1 septembrie 1893. IX. *Premiul Statului Lazăr, de 1,500 de lei,* se va decerne, în sesiunea generală din anul 1895, celei mai bune lucrări în limba română asupra următorului subiect: «Igiene țeranului român. Locuința, încălzăminte și îmbrăcăminte. Alimentațiunea în diferite regiuni ale țerei și în diferite timpuri ale anului.» Terminul prezentării manuscriselor la concurs va fi până la 1 septembrie 1894. X. *Premiul G. San-Marin, de 2,000 lei,* se va decerne, în sesiunea generală din anul 1895, celei mai bune lucrări scrise în limba română asupra următorului subiect: «Considerațiuni asupra comerțului României cu țările străine atât la Orient cât și la Occident, începând cu secolul al XVI-lea până la anul 1860.» Terminul prezentării manuscriselor la concurs va fi până la 1 septembrie 1894. XI. *Premiul Neuschotz, de 2,000 lei,* se va decerne, în sesiunea generală din 1895, celei mai bune lucrări scrise în limba română asupra următorului subiect: «Compendiu istoric asupra desvoltării industriale la Români până în 1875.» Terminul prezentării manuscriselor la concurs va fi până la 1 septembrie 1894. XII. *Premiul Alesandru Ioan Cuza, de 10,000 lei,* dimpreună cu procentele acestei sume până la acordarea premiului, se va decerne, în

sesiunea generală din anul 1896, celei mai bune lucrări scrise în limba română asupra următorului subiect: «Istoria Românilor dela Aurelian până la fundarea Principatelor». Terminul prezentării manuscriselor la concurs va fi până în 1 septembrie 1895. *XIII. Premiul Alesandru Ioan Cuza, de 6,000 lei*, se va decerne în sesiunea generală din anul 1896, celei mai bune lucrări scrise în limba română asupra următorului subiect: «Psihologia și metafisica poporului român după literatura populară.» Terminul prezentării manuscriselor la concurs va fi până la 1 septembrie 1895. *XVI. Premiul Statului Eliade-Radulescu, de 5,000 lei*, se va decerne, în sesiunea generală din anul 1896, celei mai bune lucrări scrise în limba română asupra următorului subiect: «Botanica populară română din punctul de vedere al credințelor, datinelor și literaturii populare, avându-se în vedere adunarea cât se poate mai bogată a materialului.» Terminul prezentării manuscriselor la concurs va fi până la 1 septembrie 1895. *XV. Premiul Statului Lazăr, de 5,000 lei*, se va decerne în sesiunea generală din anul 1897, celei mai bune lucrări scrise în limba română asupra următorului subiect: «Studiul vinurilor din România din punctul de vedere economic și al compozițiunii lor chimice». Manuscrisul va trebui să cuprindă materie pentru circa 300 pagini de tipar în 8° garmond. Terminul prezentării manuscriselor la concurs va fi până la 1 septembrie 1896.

DI Tocilescu despre Adam-Klisi. Distinsul nostru archeolog și epigrafist, dl Gr. G. Tocilescu a ținut în săptămâna trecută la București o prea interesantă conferință literară în Ateneu. Dsa a arătat publicului, prin proiecțiuni electrice, diferite vederi de pe pietrele găsite acolo, concludând, că monumentul găsit acolo s'a ridicat în timpul Marelui Traian. La conferință a asistat și regele, dimpreună cu moștenitorul de tron și cu princessa Maria.

Lucrare medicală de o femeie. Dna Olga Sacară-Tulbure a publicat un studiu asupra paralisiei pseudoipertrofice, lucrare ce i-a servit pentru obținerea titlului de doctor în medicină, dela facultatea din București la 18 martie an. c. Cunoșcătorii vor aștepta de sigur observațiunile și studiile ce le prezintă dna dr. Olga Sacară-Tulbure în lucrarea sa originală; noi inse relevăm, după «Era Nouă», că dsa a fost cea dintâiu bacalaurată din Iași și decă nu ne înșelăm, chiar din țără; și că s'a devotat studiilor după ce a avut nenorocirea să piardă pe soțul seu.

TEATRU ȘI MUSICA.

Știri teatrale și musicale. Dșora Agata Bârșescu va da la București o reprezentațiune teatrală și în favorul Ligei culturale. — *DI Ioan Demian*, cancelist consistorial în Sibiiu, va intra în conservatorul teatral din Budapeșta, spre a-și cultivă vocea de bariton pentru operă. — *Opereta română din Craiova* jacă acuma cu mare succes la Iași; de curând a reprezentat piesele Micado, Mascota și Vîndătorul de paseri.

Producțiunea diletanților români din Sibiiu. pe care o anunțarăm în nr. trecut, a reușit bine, cu tôte că publicul n'a fost tocmai atâta, cât s'ar fi putut aștepta. Diletanții ș-au achitat cu succes problema; dșorele Simonescu a fost mult aplaudate; iar tinerii cari au compus orchestra au primit meritate felicitări. Ni se scrie, că zeloșii diletanți vor să reprezente în curând o piesă originală, care de sigur va fi întimpinată cu căldură.

C E E N O U ?

Môrtea lui George Barițiu. Bucuria cu care serbarăm în nr. trecut alegerea ilustrului nostru George Barițiu de președinte al Academiei Române, iute s'a prefăcut în doliu profund. Abia a apărut numărul acela, în frunte cu portretul lui, și iată în nr. acesta sîntem siliți să anunțăm pierderea marelui bărbat. Môrtea ni l'a răpit iute, a bolit numai câteva zile... Anul trecut pe vremea acesta, națiunea se pregătea la o rară serbătoare, la jubileul de 80 ani al distinsului seu fiu; anul trecut la St. George, densusl a primit felicitări entusiaste din tôte părțile: acuma tôte suflarea românescă ia parte, în persoană și cu gândul, la doliul cel mare, la tristul cortegiu, la inmormântarea lui, care se face tocmai ađi în ăia de St. George... Lacrimile de bucurie de an s'au prefăcut în lacrimi de jale, care acuma se vîrsă pe coșciugul lui... Amintirea-i va trăi, cât națiunea română!

Hymen. DI Terențiu Moga, absolvent de teologie al diecesei aradane, s'a logodit cu dșora Marióra Vașadi în Cheresig. — *DI br. Andrei Capri*, mare proprietar în Teodorești, Bucovina, s'a căsătorit cu dșora Eufrosina Bendella în Teodorești. — *DI Toma Simțion* s'a logodit cu dșora Paraschiva Mureșan în Sibiiu.

Regina Natalia a sosit luni din Basarabia, dela moșia sa, la București. La gară a fost întimpinată de dl general Vlădescu, șeful casei militare a regelui, care a salutat-o în numele regelui Carol. După 20 de minute de ședere în gară, regina a plecat la moșia Vidra la dna E. Catargiu, unde va sta vr'o trei săptămâni. Apoi va merge la Sinaia.

Avansamentul din armata comună. Au fost înaintați pe ăia de 1 maiu: locotenenți coloneli: maiorii Ioan Russ și Mihail Noac de Hunyad. Maiori: căpitanii Paul Muntean, Florian Vulc, Ioan Petrovici. Căpitani cl. I: căpitani cl. II Nicolae Maior, Iosif Bonca, Iosif Marcu. Căpitani de cl. II: locotenenții Iosif Martin, Eugen Roșca, Nicolae Kanidaki. Locotenenți: sublocotenenții Toma Filipescu, Dimitrie Herbay, Alesandru Baias, Vasile Blanussa, Iuliu Chilian și Antoniu Pop. Medicul de corvetă dr. Eudoxiu Procopovici medic de fregată, medicii superiori Petru Todorescu și Aurel Anca, medici de regiment cl. II.

Necrológe. Véd. lui Alessiu Hosszu de Kis-Nyires, născută Maria Mihályi de Apsa, a reposat la 22 aprilie în Deș, în etate de 44 ani. O jelește sora véd. lui Ant. Váradi n. Elena de Mihályi, cu frații Iuliu subcolonel c. și reg. în pens., Victor episcop la Lugoș, Petru deputat dietal și Ioan fișcal comitatens. — *Ciril Danu*, proprietar în Borgo-Suseni, a încetat din viață la 23 aprilie, în etate de 73 ani. — *Vasiliu Mureșianu*, paroc în Sesarm, a murit în etate de 73 ani.

OGLINDA LUMEI.

Cronică mică. Esposiția din Chicago s'a deschis la 1 mai de cătră președintele republicii dl Cheveland în presința unui public foarte mare. La deschidere a fost de față și vicepreședintele Stedenson. — *Emil Zola* multă vreme a tot dorit să intre în Academia franceză, inse a fost respins; acuma inse, când e susținut de o sumă de literați, a anunțat că nu vré să îmbrace uniformă verde. — *Impăratul și împărătesa Germaniei* au mai petrecut în Italia câteva zile și după serbarea ju-

bileului, vizitând și alte orașe ale țării, apoi s'au rentors la Potsdam.

Cadoul dat de suveranii Germaniei regelui Umberto. Statua, pe care împăratul Wilhelm II și împărătesa Augusta, au oferit-o suveranilor Italiei, a fost depusă provisoriu în marele salon albastru al Quirinului. Iată descrierea acestui cap-de-operă. Statueta e de argint. Are o înălțime de 60 de centimetri și reprezintă Italia. Atitudinea e bine reușită și formele sunt modelate cu o rară perfecțiune. «Italia» pune piciorul drept pe un altar antic roman. Ea ține în mâna dreaptă o placă frumoasă de aur, pe care sunt zugrăvite în culori forte vii insignele casei regale italiene. Placa aceasta, executată cu o mare finețe, e rădămată pe genunchiul drept al femeii—statueta. În mâna stângă, dealungul corpului, ea ține o coroană de lauri ciselată în aur. Costumul, făcut impregiurul corpului, lasă să se vedă desvelită o parte a peptului. Pe pept e atârnat colanul Anunciataei. Capul e inclinat nițel spre dreapta, iar părul buclat și fruntea sunt incinse cu o diademă pe care se află stéua Italiei. În mijlocul diademei se află un bri-liant enorm și foarte scump. Piedestalul statuei e de fildeş masiv. Înaintea lui se află o mare placă de argint, admirabil lucrată, pe care se pot citi următoarele cuvinte, scrise pe un email albastru: «Sempre avanti Savoja». La dreapta se află vulturul imperial german și la stânga literile: W. S. R. Statueta e opera celebrului sculptor Reinhold Begas.

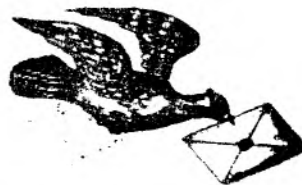
Femeile la Chicago. Una din trăsăturile distinctive ale esposiției din Chicago va fi întrunirea unei serii de congrese în cari se vor discuta mijlocele de a contribui la progresul intelectual și moral al umanității. Unul din aceste nenumărate congrese (câci numărul lor va fi mai mare decât 100) va fi exclusiv compus din femei venite din toate părțile lumii civilizate. S'a stabilit deja programa acestui congres, care este următoarea: Luni va fi consacrată deschiderii congresului și la urările de bună sosire. Marțea se va vorbi despre «evoluțiunea civilă și socială a femeii» și despre condițiunea femeilor în Germania. Mercuri: Chestiuni de obiceiuri (e probabil că această ședință va fi urmărită cu interes special); femeia în teatru, femeia în Italia, etc. Joi: Femeia financiară; viitorul politic al femeii. Vineri: Răsboiul femeilor în favoarea păcii, femeia socialistă; femeia și știința; locul femeii în republica literaturii. Sâmbătă: Rolul societății feminine în ceea ce privește filantropia, educația, reforma morală și libertatea politică. Duminecă un serviciu religios va fi celebrat numai pentru femei. Printre străinele, care vor asista la congres va fi și dna Isabela Bogelot (franceză), casiera conciliului internațional al femeilor. De sigur că acest congres, va fi cel mai curios din toate câte se vor ține la Chicago.

Un om îngropat de viu. Un cas extraordinar s'a întâmplat într-una din zilele trecute la Saint-Gatien, lângă Honfleur (Franța.) Felix Daubenesque, în vârstă de 20 de ani, eră atins de mai multe zile de friguri tifoide. El murise — în aparență într-o zi de duminică și înmormântarea se făcuse pe marți. La ora prescrisă a avut loc ceremonia funebră, dar fiind că cavoul familiei nu eră gata, sicriul a fost depus într-o gropă provisorie. Mercuri adecă în ziua următoare după înmormântare sicriul a fost scos din gropă. Groparii inse nici atunci nu terminaseră cavoul. De aceea sicriul a fost depus din nou în capela cimitirului și o persoană a fost

însărcinată să-l supravegheze. Ascultând cu băgare de seamă, observă, că niște șgomote veniau din sicriu. Ve puteți inchipui spaima lui grozavă. El alergă numai decât la păzitorii cimitirului, cărora le spuse totul. Aceștia înșciințară familia și pe preot. Cu toții intrară în capelă, iau coșciugul și-l pun pe altar. Apoi îi desfac capacul. În momentul acela «mortul» își întinde mâinile, cască odată bine și deschide ochii: — Unde sunt eu? — Unde să fii... acasă» răspund omenii, nevoind să-l sperie. — Bine, atunci de ce m'ați acoperit așa greu?... Omenii iau pe Felix și-l duc acasă. A doua zi i-au spus totul. Tinerul se însănătoșise pe deplin. El a scăpat ca prin urechile acului, cum s'ar dice și nu pôte fi recunosător de asta decât groparilor, cari nu terminaseră la timp cavoul. Altcum ar fi fost îngropat de viu și ar fi murit apoi de-a binele în fundul gropii.

Omnibusul incuiat. Într-una din zilele trecute omnibusul din orașul alsatian Runzenheim ducea la gară o mulțime de călători, cari voiau să plece cu trenul la o nuntă dintr'un oraș vecin. Imediat ce s'a oprit omnibusul, vizitiful sare repede de pe capră și dă să decchidă mușteriiilor ușa. Când colo clanța de fier se rupe și ușa rămâne incuiată. Imposibil să se mai pôte deschide. Ve puteți inchipui spaima călătorilor, cari au-șiau deja trenul apropiindu-se de gară. Neavând încotro, ei sparseră gémurile cupeului și eșiră pe acolo afară. 4 bărbați și 3 femei au eșit cu mare necaz rupându-și pardesiurile pantalonii și rochiile și tăindu-se la mâni și la obraz. Ei eșiseră plini de sânge de acolo și zdrențuiți. Mai remăsese o femeie bătrână și foarte grasă. Ea dă să eșă pe ferăstră ca și ceialalți, dar n'a putut să eșă decât cu jumătate trupul și a remas așa întepenită și spânzurată pe jumătate în aer. După multe căutări în dreapta și în stânga s'a găsit un lăcătuș care a spart brósca dela ușa. Dar acum altă poznă. Femeia bătrână nu putea să eșă din gém. La urmă inse unei tovarășe a ei de voiaj i-a succes să o scótă din poziția aceea critica. Femeia, fie de emoțiune, fie de ciudă, a început să cârpescă la palme vizitifului, lăcătușului și celorlalți voiajori. Unul dintre aceștia a voit s'o lovescă cu umbrela. Un nepot al ei i-a sărit în ajutor. Astfel s'a incins o bătae strașnică, care a durat 1 cias și jum. în care timp trenul sosise în gară și plecase mai departe. «Nunțașii» au fost duși cu toții înapoi în oraș, dar nu la casele lor ci... la închisóre.

Poșta redacțiunii.

Oravița. Nr. 10 reclamat, s'a trimis. Decă nu l'ați primit, incunoșcințati-ne.

Mândra mea dela câmpie și De ce? sunt niște versuri fără nici o valóre. Fóia se pôte trimete numai după primirea abonamentului.

Arad. Dlui N. M. Ve mulțămim pentru informațiunea trimisă.

Calindarul săptămânei.

Dumineca samarinencei Ev. dela Ioanc. 9, gl. 4, a inv. 7. res. [ap

Țiua sêpt.	Calindarul vechiu	Căhind. nou	Sórele
Duminecă	25 † Ev. Marcu	7 Stanislau	4 35/7 19
Luni	26 Sântul Vasilie	8 Juvenal	4 33/7 21
Marți	27 S. Simon r. Dlui	9 Grigorie Naz.	4 32/7 23
Mercuri	28 Cuv Iason	10 † Inalt. Dlui	4 31/7 24
Joi	29 Cuv. Memnon	11 Mamertus	4 29/7 25
Vineri	30 S. Ap. Iacoc	12 Ranacrațu	4 27/7 26
Sâmbătă	1 Prof. Eremia	13 Servațiu	4 25/7 27

Proprietar, redactor răspundător și editor: IOSIF VULCAN.

Cu TIPARIUL LUI IOSIF LÁNG & COMP. IN ORADEA-MARE.

